

Komentar: Balkan bi se mogao suociti sa teskim posledicama izolacije

Author: [Veran Matic](#)

Sve manji interes medjunarodne zajednice za Balkan mogao bi ugroziti razvoj demokratije i medija u regionu.

Pre pet godina, u vreme NATO bombardovanja, kada su se pojavili prvi clanci Izvestaja o balkanskoj krizi u izdanju Instituta za izvestavanje o ratu i miru, mnogi su verovali da ce se situacija u regionu smiriti kada vise ne bude bilo Slobodana Milosevica. Koliko su samo gresili u tom uverenju. Region je i dalje opterecen teskim problemima, a u isto vreme najveći medjunarodni donatori se povlace. Oci sveta sada su uprte u Aziju, narocito na Bliski i Srednji istok.

Proteklih pet godina u Srbiji obelezila su dva znacajna dogadjaja – 5. oktobar 2000. i 12. mart 2003. – prvi je oznacio pad autoritarnog Milosevicevog rezima, a drugi ubistvo demokratski izabranog premijera Srbije, Zorana Djindjica.

Elektronski i stampani mediji u Srbiji prosili su kroz velike promene nakon Milosevicevog pada. Mada su i dalje izloženi politickim pritiscima, blacenju i manipulacijama, tabua vise nema i nivo slobode izrazavanja i nezavisnosti u medijima visi je nego sto je bio.

U isto vreme, siri se takozvani trzisni pristup, u okviru koga se jeftini, razobruceni senzacionalizam dozivljava kao uslov za opstanak. “Tabloidizacija” nije posledica samo teske ekonomske stvarnosti u kojoj mediji operisu, vec i kulture konformizma i amaterizma, kao i odsustva vladavine zakona.

Proces suocavanja sa nedavnom prosloscu i dalje je tezak. Institut za izvestavanje o ratu i miru pomaze ovaj proces obezbedjuci medjunarodnu platformu za domace novinare i republikujuci njihove clanke sirom regiona. Na taj nacin IWPR je srusio prepreke izgradjene za vreme ratova koji su trajali duze od jedne decenije i podstakao komunikaciju izmedju balkanskih zemalja.

Do pada Milosevica postojao je snazan savez izmedju nezavisnih medija i nevladinog sektora. Nazalost, nevladine organizacije nisu odrzale korak sa razvojem medija, pa je otuda njihov uticaj smanjen. Tome je doprinela i cinjenica da se veliki broj medjunarodnih organizacija i donatora sada koncentrisao na druge delove sveta.

Odlazak tako velikog broja donatora iz Srbije i sa Balkana predstavlja ozbiljnu pretnju idejama civilnog drustva i borbi za ljudska prava. Oni koji veruju da ce se velike drustvene promene odigrati preko noci i same od sebe rizikuju mogucnost da se Srbija i Balkan nadju u jos goroj nocnoj mori kada nastupi sledeca kriza. Dogadjaji na Kosovu od 17. marta pokazuju koliko se brzo i radikalno situacija u regionu moze promeniti.

Ukoliko posvecenost medjunarodne zajednice ovom regionu nastavi da opada, to ce dovesti do slabljenja medija i nevladinog sektora. Usled toga oni mozda nece biti u stanju da doprinesu uspostavljanju demokratije, mira i stabilnosti.

Kao znacajan glas u nasem drustvu, insistirajuci na javnoj debati o tako teskim pitanjima kao sto su ratni zlocini, korupcija i druge prepreke na putu evropskih i atlantskih integracija, i pomazuci nam da sagledamo sopstvene probleme iz perspektive nasih suseda, IWPR ima vaznu ulogu u pokusajima da se spreči takav razvoj dogadjaja.

Veran Matic je glavni i odgovorni urednik Radija i Televizije B92 u Beogradu.

Location: Middle East
Balkans
Palestine
Macedonia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/komentar-balkan-bi-se-mogao-suociti-sa-teskim>